

POLSKIE NASIONA

POLSKIE ODMIANY

Tradycja i solidność od 1951 roku

Katalog warzyw PNOS
Fasola - Groch - Bób

O firmie

PNOS to jeden z najbardziej rozpoznawalnych znaków towarowych na rynku nasiennym z tradycjami sięgającymi roku 1951.

Przedsiębiorstwo Nasiennictwa Ogrodniczego i Szkółkarstwa w Ożarowie Mazowieckim Sp. z o.o. jest polską firmą hodowlano-nasienną i jednym z największych przedsiębiorstw nasiennych w kraju. Spółka posiada ponad 130 odmian własnych warzyw, a w ofercie przedstawia ponad 1 400 pozycji warzyw i kwiatów, które dedykowane są na rynek profesjonalny i hobbystyczny.

Od ponad sześćdziesięciu pięciu lat priorytetem firmy jest dostarczanie nasion najlepszej jakości. Spółka posiada własne laboratorium, które pracuje w oparciu o międzynarodowe normy ISTA, wykonując ponad 14 tysięcy analiz rocznie. Normy zakładowe są procentowo wyższe od norm założonych przez ISTA. Zakład produkcyjny PNOS w Lublinie jest wyposażony w najnowocześniejsze maszyny do pakowania w Polsce. Czerpiąc z tradycji i doświadczenia polskiej hodowli firma skutecznie wprowadza innowacje w zakresie technologii produkcji, logistyki oraz marketingu.

Spis odmian

FASOLA SZPARAGOWA

Esterka	str. 3
Nomad	str. 3
Galopka	str. 4
Maxela	str. 4
Polka	str. 4
Sonesta	str. 5

FASOLNIK CHIŃSKI

Splendor	str. 5
----------	--------

FASOLA NA SUCHE NASIONA

Aura	str. 6
Igotomska	str. 6
Kreacja	str. 6

GROCH ŁUSKOWY

Cud Kelvedonu	str. 7
Nefryt	str. 7
Pegaz	str. 8
Sześciotygodniowy	str. 8

GROCH CUKROWY

Bajka	str. 9
Itówiecki	str. 9

BÓB

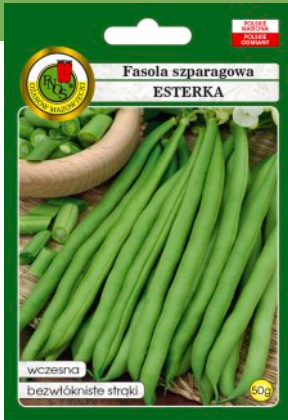
Bonzo	str. 10
Dragon	str. 10
Jankiel Biały	str. 10
Karmazyn	str. 11

FASOLA SZPARAGOWA

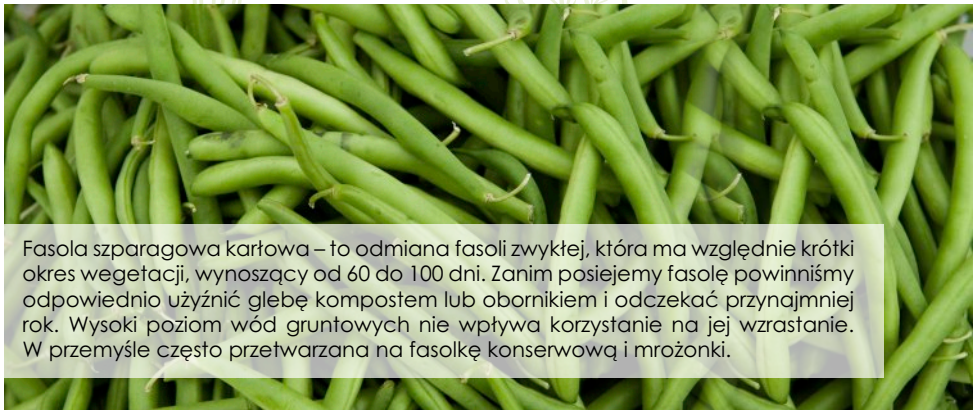
ESTERKA

Odmiana wczesna. Okres wegetacji 65 - 70 dni. Rośliny dorastają do 50 cm. Rośliny o krzaczastym, zwartym pokroju ze strąkami osadzonymi w środkowej części. Strąki zielone, o długości 13 - 15 cm, szerokości 1 cm, proste, bez przewężeń, gładkie, bezwłókniste. Długo utrzymują wartość konsumpcyjną. Odmiana pełna (plon 18 - 20 t/ha), odporna na antraknozę, tolerancyjna na bakteriozę obwódkową. Dobrze znosi suszę. Przeznaczona do bezpośredniego spożycia, mrożenia i konserwowania.

NOMAD

Odmiana karłowa, późna (okres wegetacji 90 - 100 dni). Strąki ciemnozielone, długości 12 - 13 cm, średnicy ok. 10 mm, proste, bardzo smaczne. Odmiana przeznaczona do bezpośredniego spożycia i do przetwórstwa. Odporna na bakteriozę obwódkową i antraknozę.

Fasola szparagowa karłowa – to odmiana fasoli zwykłej, która ma względnie krótki okres wegetacji, wynoszący od 60 do 100 dni. Zanim posiejemy fasolę powinniśmy odpowiednio użyźnić glebę kompostem lub obornikiem i odczekać przynajmniej rok. Wysoki poziom wód gruntowych nie wpływa korzystanie na jej wzrastanie. W przemyśle często przetwarzana na fasolkę konserwową i mrożonki.

GALOPKA

Odmiana średnio wczesna nadająca się do zbioru po 70 - 75 dniach od siewu. Rośliny wysokie (do 55 cm), krzaczaste ze strąkami osadzonymi w górnej części. Strąki jasnokremowe, proste, bez przewężeń, lekko spłaszczone, długości 12 - 14 cm, bezwłókniste, bardzo smaczne. Plon świeżych strąków wynosi ok. 20 t/ha. Przeznaczona do bezpośredniego spożycia. Odporna na antraknozę i mało podatna na bakteriozę obwódkową. Rośliny nie wylegają.

MAXELA

Odmiana średnio wczesna. Okres wegetacji 70 - 75 dni. Rośliny wysokie (50 - 55 cm), krzaczaste ze strąkami osadzonymi w górnej części. Strąki jasnokremowe, proste, bez przewężeń, lekko spłaszczone, długości 12 - 14 cm, bezwłókniste, bardzo smaczne. Plon świeżych strąków wynosi ok. 20 t/ha. Przeznaczona do bezpośredniego spożycia. Odporna na antraknozę i mało podatna na bakteriozę obwódkową. Rośliny nie wylegają.

POLKA

Odmiana wczesna, kartowa. Tworzy żółte, delikatne, bezwłókniste, bardzo smaczne strąki. Odporna na antraknozę, tolerancyjna wobec bakteriozy obwódkowej. Preferuje stanowisko osłonięte od wiatru. Gleby przepuszczalne, żyzne. Zalecane podlewanie. Doskonała do bezpośredniego spożycia, mrożenia i konserwowania.

SONESTA

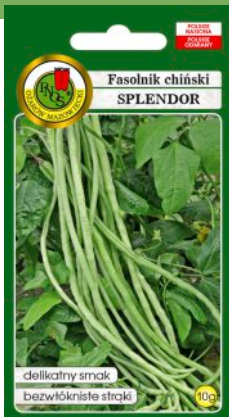
Odmiana żółtostrąkowa, kartowa, średnio wczesna, o okresie wegetacji 70 - 75 dni. Cechuje ją bardzo wysoki udział plonu handlowego. Rośliny o pokroju krzaczastym, średniej wielkości. Strąki koloru żółtego, długości 13 - 14 cm, dość wysoko osadzone, bezwłókniste, proste. Polecana zarówno do uprawy amatorskiej jak i profesjonalnej na świeży rynek lub do przemysłu (mrożonki). Nadaje się do upraw przyspieszonych pod przykryciami. Rośliny tolerancyjne na bakteriozę obwódkową i alternariozę. Wysiew nasion V-VI, zbiór strąków VII-VIII.

Fasola szparagowa

Odmiana	Okres wegetacji	Strąk		Przydatność			Uwagi
		Kolor	Długość / szerokość (cm)	Bezp. spożycie	Konserwowanie	Mrożenie	
Esterka	65-70 wczesna	zielony	13-15 / 0,7-0,8	+++	+	+++	duży, mięsisty strąk, polecana do bezp. spożycia
Galopka	70-75, śr. wczesna	jasno-kremowy	12-14 / 1-1,2	+++	++	++	strąki lekko spłaszczone, proste, bardzo smaczne
Maxela	70-75, śr. wczesna	żółty	12-14	+++	+++	+++	bardzo pełna, o wysokiej jakości strąków
Nomad	90-100 późna	ciemno-zielony	12-13/ok. 1	+++	+++	+++	do bezpośredniego spożycia i przetwórstwa
Polka	65-70, wczesna	jasno-żółty	12-14 / 0,8-1,1	+++	++	++	znana odmiana, bardzo pełna i smaczna
Sonesta	70-75, śr. wczesna	żółty	13-14	+++	+++	+++	polecana do przetwórstwa

FASOLNIK CHIŃSKI

SPLENDOR

Roślina kartowa o pokroju półwzniesionym. Pędy kwiatostanowe wyrastają ponad liście. Wysokość roślin do 40 cm. W sprzyjających warunkach lubi rozrastać się na boki, co sprzyja obfitszemu kwitnieniu, a następnie owocowaniu. Liść złożony typu phaseolus vulgaris, skórzasty, ciemnozielony z połyskiem. Strąki na pędzie kwiatostanowym ułożone symetrycznie względem siebie długości od 40 do 50 cm, średnicy 7 - 8 mm, w fazie dojrzałości konsumpcyjnej pozbawione włókna o bardzo delikatnym smaku. Zbiór strąków należy przeprowadzać sukcesywnie co stymuluje wiązanie kolejnych pędów kwiatostanowych. Owocuje do pierwszych przymrozków, a jesienne chłody znacznie hamują rozwój roślin. Roślina jest tolerancyjna na szarą pleśń i zgniliznę twardzikową. W uprawie tunelowej należy zwrócić uwagę na zagęszczenie roślin i przedziorka. Odmiana do bezpośredniego spożycia jak fasolka szparagowa i do mrożenia. Gatunek polecany jako urozmaicenie codziennej diety warzywnej, jako tzw. „spaghetti warzywne”.

FASOLA NA SUCHE NASIONA

AURA

Odmiana karłowa, wczesna, bardzo plenna. Okres wegetacji od siewu do omłotu wynosi ok 100 dni. Nasiona owalne, koloru białego, lekko żółkowane i błyszczące. Masa 1000 nasion wynosi ok 440 - 500 g. Odmiana równomiernie dojrzewająca z przeznaczeniem na suche nasiona. Wyjątkowo odporna na choroby. Preferuje gleby żyzne i próchniczne. Łatwa w uprawie. Dobrze reaguje na nawadnianie. Doskonata do bezpośredniego spożycia jak i do przetwórstwa. Średni plon nasion około 3,5 t/ha.

IGOŁOMSKA

Odmiana karłowa, wczesna, bardzo plenna. Okres wegetacji od siewu do omłotu wynosi ok. 85 dni. Nasiona owalne, koloru białego, lekko żółkowane i błyszczące. Masa 1000 nasion wynosi do 400 g. Odmiana równomiernie dojrzewająca z przeznaczeniem na suche nasiona. Wyjątkowo odporna na choroby. Preferuje gleby żyzne i próchniczne. Łatwa w uprawie. Dobrze reaguje na nawadnianie. Doskonata do bezpośredniego spożycia jak i do przetwórstwa. Średni plon nasion około 3 t/ha.

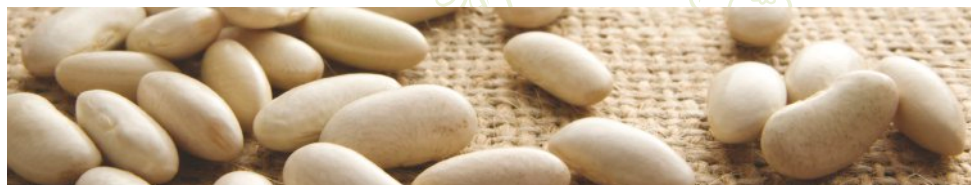

KREACJA

Odmiana fasoli zwykłej z przeznaczeniem na suche nasiona, plenna, późna (okres wegetacji 140 dni). Nasiona średniej wielkości, nerkowate, bordowe z połyskiem. Rośliny niewysokie, dorastające do 45 - 50 cm. Strąki osadzone wewnątrz krzaka. Nasiona dobrze się młóć. Zawartość białka w nasionach 25 %, masa 1000 nasion ok. 500 gram. Plon nasion ok. 3 t/ha. Odmiana przeznaczona do bezpośredniego spożycia i konserwowania.

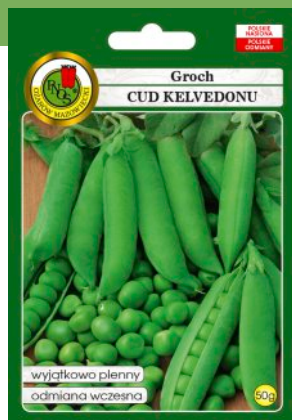
Odmiana	Ilość dni od siewu do zbioru	Wysokość roślin (cm)	Nasiona		Plon suchych nasion dt/ha
			Kształt, kolor	Masa 1000 szt. (g)	
Aura	wczesna (ok. 100)	45-50	owalne, białe, błyszczące, lekko żółkowane	440-500	35
Igotomska	wczesna	ok. 50	cyldryczne, białe, lekko żółkowane	~400	25-35
Kreacja	późna	45-50	nasiona średniej wielkości, bordowe z połyskiem, nerkwate	~500	30

GROCH ŁUSKOWY

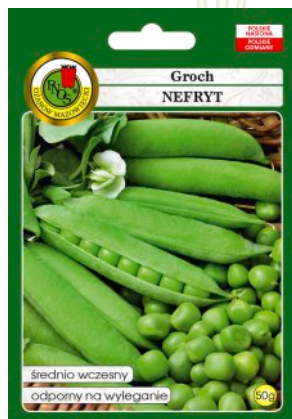
CUD KELVEDONU

Odmiana wczesna (okres wegetacji 70 - 80 dni), łuskowa o pomarszczonych nasionach. Rośliny niskie 45 - 65 cm wysokości o zwartym pokroju. Odporna na choroby wirusowe. Strąki długości ok 7 cm zawierające 6 - 7 dużych (masa 1000 świeżych nasion = 450 g), okrągłych, smacznych nasion. Odmiana charakteryzuje się skoncentrowanym dojrzewaniem strąków, które nadają się do bezpośredniego spożycia, oraz do przetwórstwa (konserwowanie, mrożenie).

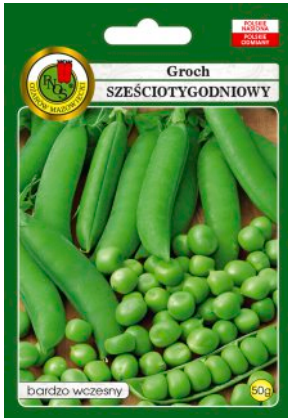
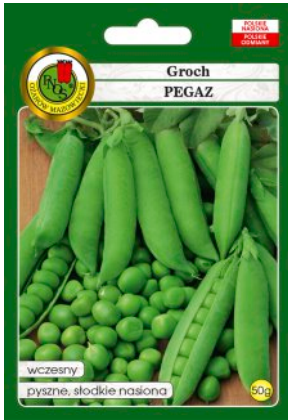
NEFRYT

Odmiana wczesna (75 - 76 dni wegetacji), równomiernie dojrzewająca, bardzo plenna. Nasiona słodkie o wyśmienitych walorach smakowych. Rośliny niewysokie 55 - 65 cm, o sztywnych łodygach, odporne na wyleganie. Strąki ciemnozielone, z 7 - 8 pomarszczonymi nasionami w środku o masie 1000 świeżych nasion wynoszącej ok. 435 g. Odmiana tolerancyjna na warunki uprawy, nadaje się do uprawy na słabszych glebach. Idealna do bezpośredniego spożycia, przetwórstwa i mrożenia.

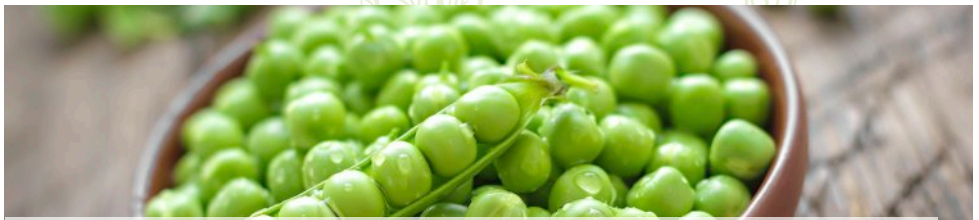
PEGAZ

Odmiana konserwowa, wczesna. Okres wegetacji 75 - 78 dni. Rośliny karłowe o sztywnych łodygach dorastające do 40 - 60 cm wysokości. Strąki wyrastają pojedynczo lub parami. Są lekko łuskowate, zielone z wyściółką pergaminową i zawierają 7 - 8 dość dużych nasion (masa 1000 świeżych nasion = 450 g). Nasiona koloru zielonego pomarszczone, dzięki wysokiej zawartości cukru są słodkie i smaczne. Plon na poziomie 4 - 5 t/ha.

SZĘŚCIOTYGODNIOWY

Najwcześniejsza odmiana gotowa do zbioru po 60 - 70 dniach od siewu. Rośliny wysokie 80-100 cm o wiotkich łodygach. Nasiona dość drobne o masie 1000 świeżych nasion wynoszącej 360 g, gładkie, jasnozielone. Strąki dość długie ok. 8,5 - 9,0 cm. Odmiana plenna, dość odporna na choroby. Jedna z najsmaczniejszych odmian grochu. Polecana do konserwowania i mrożenia. Polecana do uprawy amatorskiej.

Groch to roślina jednoroczna, samopylna. Jej owocem jest strąk. Mamy odmiany o strąkach bez wyściółki pergaminowej (nazywane cukrowymi), które zjadamy w całości (surowe lub gotowane) oraz o strąkach z wyściółką pergaminową (nazywane łuskowymi), które mają jadalne tylko nasiona. Groch zawiera wiele składników odżywczych takich jak białko, witaminy A, B, C, E, mikroelementy: magnez, potas, wapń, żelazo oraz kwas foliowy i błonnik. Grochy ze względu na długość okresu wegetacji dzielimy na wczesne (60-75 dni), średnio wczesne (75-95 dni) i późne (95-120 dni).

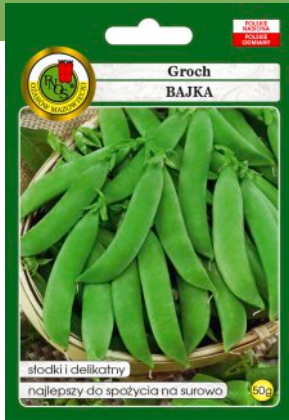

GROCH CUKROWY

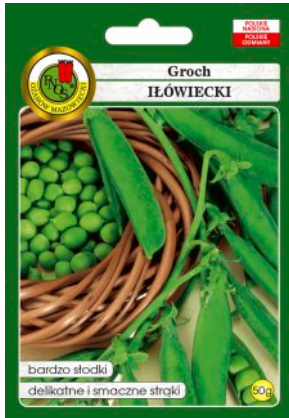
BAJKA

Odmiana cukrowa, średniowczesna o okresie wegetacji 80 - 90 dni. Strąki słodkie i delikatne w smaku, bardzo duże: długości ok. 9 cm i szerokości ok. 2 cm. bez wyściółki pergaminowej. Rośliny wysokie 100 - 150 cm, mogą być prowadzone przy podporach. Roślina łatwa w uprawie. Tolerancyjna w stosunku do podłoża i stanowiska. Wyśmienita do spożycia na surowo (całe strąki) oraz po ugotowaniu- podobnie jak fasolkę szparagową. Doskonały produkt do mrożenia w całości.

ŁÓWIECKI

Odmiana cukrowa wczesna o okresie wegetacji 75 - 80 dni, tworząca nieduże strąki o długości do 8 cm, nie posiadające wyściółki pergaminowej, bardzo smaczne. Z tego powodu może być spożywana na surowo (całe strąki). Rośliny średniej wysokości do 75 cm, o sztywnych łodygach. Odmiana cechuje się wysoką tolerancją na choroby.

Groch

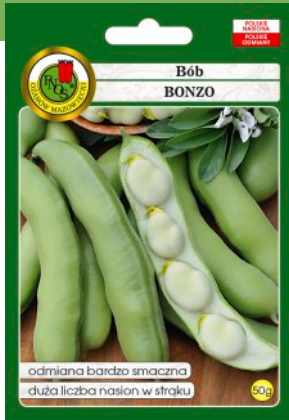
Odmiana	Typ	Okres wegetacji	Wysokość roślin (cm)	Długość strąka	Kolor świeżych nasion	Uwagi
Bajka	cukrowy	80-90	100-150	9-10	zielony	strąki bez wyściółki pergam., do konsumpcji w całości; wymaga podpór
Cud Kelvedonu	łuskowy	70-80	45-65	6,5-7,5	ciemnozielony	nasiona duże, polecane do konserwowania i mrożenia
Łówiecki	cukrowy	75-80	60-75	6-8	jasnozielony	strąki bez wyściółki pergam., do konsumpcji w całości
Nefryt	łuskowy	75-76	55-65	8-8,5	ciemnozielony	nasiona duże, polecane do przetwórstwa
Pegaz	łuskowy	75-78	40-60	8-9	zielony	nasiona duże, polecane do przetwórstwa
Sześciotygodniowy	łuskowy	60-70	80-100	8,5-9	jasnozielony	nasiona gładkie, polecane do konserwowania i mrożenia

BÓB

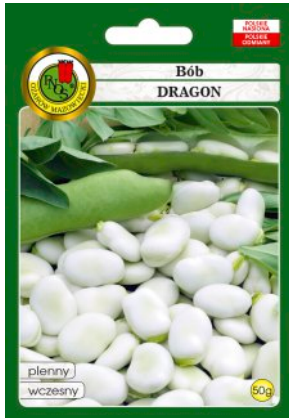
BONZO

Odmiana wczesna (70 - 80 dni), niesamokończąca o nasionach dużych koloru zielono-beżowego. Rośliny średniej wysokości. Długość strąka w fazie dojrzałości użytkowej 12 - 15 cm. Liczba strąków na roślinie 7 - 9, nasion w strąku 4 - 6. Masa tysiąca nasion wysoka do 2300 g. Odmiana przeznaczona do bezpośredniego spożycia oraz konserwowania. Wysiew nasion od marca do kwietnia. Nadaje się do uprawy przyspieszonej z rozsady: wysiew nasion do pojemników pod koniec lutego, sadzenie na miejsce stałe pod koniec marca. Odmiana tolerancyjna na niskie temperatury. Wymaga gleb żyznych, uprawa w drugim roku po oborniku. Plon świeżych nasion wysoki dochodzący do 7 - 8 ton z ha. Odmiana przeznaczona do upraw profesjonalnych.

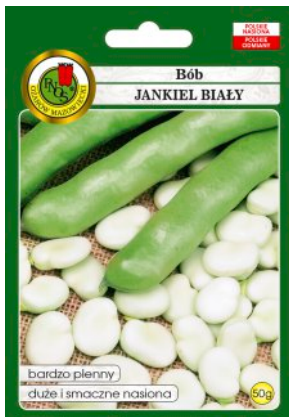
DRAGON

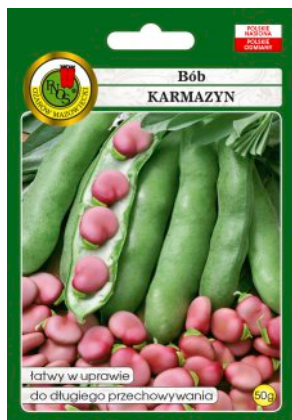
Jedna z bardziej popularnych odmian do produkcji towarowej. Odmiana wczesna o okresie wegetacji 75 - 80 dni, obficie plonująca. Nasiona jasnokremowe, poszukiwane na rynku, duże (MTN zależnie od roku 1800 - 2000 g; wielkonasienne) w ilości 4 - 6 szt w strąku o długości 13-17 cm. Bardzo smaczne. Strąki równomiernie dojrzewające. Odmiana tolerancyjna wobec czekoladowej plamistości bobu. Preferuje stanowisko słoneczne, ewentualnie półcieniste. Gleby żyzne przepuszczalne, łatwo nagrzewające się. Wskazane umiarkowane pogłównie nawożenie azotowe. Odmiana bardzo plenna wytwarzająca największą ilość strąków na roślinie (do 12 szt.) Doskonali do bezpośredniego spożycia. Idealny do konserwowania i mrożenia. Nadaje się do krótkotrwałego przechowywania w temperaturze 3° C.

JANKIEL BIAŁY

Okres wegetacji 80 - 90 dni. Rośliny wysokości 80 - 120 cm. Strąki długości 12 - 15 cm z 3 - 5 zielonymi nasionami w środku, które po lekkim wyschnięciu stają się beżowe. Przeciętna masa 1000 nasion na poziomie 1500 - 2000 g. Odmiana przeznaczona do bezpośredniego spożycia oraz przetwórstwa. Wyjątkowo smaczna. Daje wysoki plon równomiernie dojrzewających strąków. Łatwe pozyskiwanie nasion ze strąków.

KARMAZYN

Odmiana średnio-wczesna, obficie plonująca o tradycyjnym typie wzrostu (niesamokończąca) i przeciętnej wysokości roślin wynoszącej 60 - 80 cm. Nasiona średniej wielkości o masie 1000 nasion ok. 1500 g, koloru karminowo-czerwonego w ilości 3 - 5 sztuk w strąku. Wysoki plon. Strąki równomiernie dojrzewające. Bardzo smaczne. Odmiana tolerancyjna wobec czekoladowej plamistości bobu. Preferuje stanowisko słoneczne, ewentualnie półcieniste. Wyjątkowo łatwy w uprawie. Preferuje gleby żyzne, przepuszczalne, łatwo nagrzewające się. Doskonały do bezpośredniego spożycia. Bardzo dobry do mrożenia i konserwowania. Przechowywanie w stanie zamrożonym.

Bób

Odmiana	Okres wegetacji (dni)	Wysokość rośliny (cm)	Ilość strąków	Nasiona		
				Kolor świeżych nasion	Ilość nasion w strąku	Masa 1000 szt. (g)
Bonzo	70-80	80-100	7-10	zielono-beżowy	5-6	>2000
Dragon	75-80	100-120	10-12	kremowy	4-6	1800-2000
Jankiel Biały	80-90	80-120	8-10	zielony	3-5	~1800
Karmazyn	80-90	60-80	8-10	karminowy	3-5	1300-2000

Bób jest jedną z najstarszych roślin uprawnych i był uprawiany w basenie Morza Śródziemnego już w neolicie. W starożytnym Egipcie odgrywał rolę kultową. Nasiona bobu odnaleziono w ruinach Troi. W Chinach uprawiany od 5000 lat. Świeże, zielone ziarno bobu jest cenne ze względu na zawartość białka roślinnego, fosforu i witamin z grupy B. Bób swoją wartość odżywczą i biologiczną przewyższa zarówno groch jak i fasolę.

POLSKIE NASIONA

POLSKIE ODMIANY

Tradycja i solidność od 1951 roku

**Przedsiębiorstwo Nasiennictwa Ogrodniczego i Szkółkarstwa
w Ożarowie Mazowieckim Sp. z o.o.**
ul. Żeromskiego 3, 05-850 Ożarów Mazowiecki

Dział Sprzedaży PNOS:

☎ 502 528 867, 667 490 027, 665 606 966, 693 835 710, 607 557 773

bok@pnos.pl www.pnos.pl